

rés a présen

„Késésben vagyok”

Lugosi Viktória író

■ **rés a présen: Mi készítetett anno az *Ajvé* című, 2000-ben megjelent első regényed megírására?**

Lugosi Viktória: Mindig is író akartam lenni. Már hatévesen történeteket pötyögtem anyukám Erika írógépén. Csak túl szófogadó voltam. A szüleim a *Nyugaton* nevelkedtek, és akárhányszor szóba került a pályaválasztás, sorolták a magyar írókat, akik mind hírlapíróként kezdték. Ahhoz pedig a jogi pálya volt a legegyszerűbb út. Így lettem jogi diplomával újságíró. A nagy hajtásban aztán mindenre volt idő, csak regényírássra nem. És amikor egy reggel bejelentették, hogy délután megszűnik a TV3, akkor egész éjjel gyászoltam, másnap leültem írni, és hat hónap múlva leadtam első regényemet, az *Ajvét*, amely már a harmadik kiadónál van, de már a hatodik vagy a hetedik kiadásnál tart. Mindent összevetve késésben vagyok. Van mit pótolni.

rap: A Kalligramnál most jelent meg az *Akit itt felejtettek* című regényed. Mi történt veled az elmúlt 23 év alatt?

LV: Nagyon jó volt az *Ajvé* kritikai fogadtatása. Akkoriban Alexander Brody nehezen döntötte el, hogy az elsőkönyveseknek odaítélendő díjat ki kapja. Ketten voltunk

ott a díjkiosztón, végül Grecsó Krisztián kapta a *Pletykaanyuért*, ez igazán remek könyv, nemrég olvastam újra. Nagy volt rajtam a nyomás, mindenki azzal jött, hogy egy könyvet bárki tud írni, lássuk a másodikat. Akkor gyorsan írtam egy gyerekregényt, a *Hümmögőt*, amely IBBY-díjas lett. Utána született meg a *Dafke*, és hosszú idő elteltével a *Vándorhomár*. Aztán a pandémia segített abban, hogy felgyorsuljak, mert az *Akit itt felejtettek* már tavaly tavasszal készen volt, de végül csak most jelent meg. Egy kritikus azt mondta, hogy olyan, mintha minden könyvem ennek, a legújabbnak az előképe lenne. És igaza van.

rap: Miről szól?

LV: Az elbeszélő arra próbál választ találni, hogy vajon miért lett olyan az apja, amilyen.

Fotó: Müller László

Nincs könnyű helyzetben, mert az apa nem mesélt a gyerekkoráról, ezért megpróbálja fejteni a múltat. A könyv múltban játszódó szálát az én apukám egyik elejtett mondatának köszönhetem, az arról szólt, hogy pesti gyerekként Deszken élt a háború után, de arról nem volt hajlandó beszélni, hogyan került a Szeged melletti kis faluba. Elkezdtem kutakodni, így találtam rá arra a kastélyra, amelyet külföldi zsidó és cionista szervezetek tartottak fent, hogy testileg, lelkiileg rehabilitálják a háború után árván és félárván maradt zsidó gyerekeket. Amit lehetett, összeszedtem az Izraelben élő túlélőktől, de maga a történet teljes fikció, amely két időszávon halad, a jelenben és 1945–1946-ban. Találtam egy eddig fel nem dolgozott témát, egy olyan történetet,

amely egykor több ezer magyar gyerek élménye és fontos életpasztyalata lett, rajtuk keresztül pedig sok családé, az ő gyerekeiké, és azoknak a gyerekeiké. Közben egy nagyon is mai történet lányokról és apákról, az ő sokszor nagyon ellentmondásos kapcsolatukról. Az irodalom tele van az apákról és fiúkról szóló bonyolult viszonyokról, de ugyan hány apalánya történet van? Pedig az sem kevésbé érdekes. Ott is sok az öröm és a fájdalom, a szeretet, a meg nem értés, a félreértés – és valljuk be, ritka a feloldozás.

rap: Lesz-e még könyvbemutató?

LV: Igen, szeptemberben készülünk a Kalligrammal egy nagy őszi könyvbemutatóra. Egyébként a Margó Fesztiválon debütált a könyv, és Veiszer Alindával beszélgettünk róla, de azért az ítéletidő – ahogy másokat – minket sem kímélt. Úgy tűnik, a nyár nem kedvez a könyves programoknak, de szerencsére azért hívnak felolvasásokra, könyvklubokba.

rap: Kulturális eseményeket szervezel, hogyan találsz időt az írásra?

LV: Nem könnyen, de most, hogy a gyerekeim felnőttek, teljesen megváltozott az életem. Minden sokkal könnyebb lett, már „csak” a normál munkám van, ezért igyekszem minden napból kiszorítani egy kis időt az írásra. Még sok mindent meg akarok írni, szóval már nincs időm a lacafacázásra, össze kell kapnom magam.

rap: Változik valami az életedben, amikor egy könyv megjelenik?

LV: A könyv még csak egy hónapja van a polcokon, de nagyon sokan keresnek meg és írnak rám, ami eddig még nem történt meg velem. Van, aki azt írja, hogy annyira megérintette és megviselte a regény, hogy csak részletekben tudta olvasni, más meg azt, hogy nem tudta abbahagyni, mert vitte a történet. Volt, aki azt mondta, hogy felhívta az apját és olyan kérdéseket tett fel, amilyeneket addig soha, és olyan is, aki elmesélte, hogy még él az apja, és ugyan nagyon haragszik rá, de most, hogy elolvasta a könyvet, meglátogatja.

